

افغانستان آزاد - آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Literary - Cultural

ادبی - فرهنگی

موسوی

۲۶ اپریل ۲۰۱۷

پاسخ به چند سؤال - ۳

ویراستاری چیست؟ - ۴

پورتال "افغانستان آزاد-آزاد افغانستان" و ویراستاری:

در این بخش خواهیم کوشید تا آنچه را ما (ویراستاران پورتال) از مسأله ویراستاری می دانیم و چگونگی تطبیق آن را طی ۸ سال و ۸ ماه گذشته، خدمت شما خوانندگان عزیز و همکاران گرانقدر خویش تقدیم نمایم. اما قبل از آن توجه شما را به بیان بخشی از تاریخ فوتبال المان، به مثابه نقطه گشایش بحث در مناسبات بین نهاد ها و افراد جلب می نمایم:

آنهایی که در دهه ۹۰ قرن گذشته در المان زیست داشتند و به سپورت به ویژه فوتبال هم علاقه مند بودند، حتماً به خاطر می آورند که به دنبال آن که "اوتو ریهاگل" به مثابه یک ترینر موفق طی چند سال خود را در هدایت تیم "وردربرمین" تثبیت نموده با چند بار دستیابی به مقام "قهرمان باشگاه های اول المان"، برای خود چنان اسم و نامی کمائی نمود، که در مقابل در ورودی استدیوم کلب فوتبال "وردر بریمین" یک مجسمه تمام قد وی اعمار گردید تا از خدمات وی تقدیر به عمل آید، کلب فوتبال "بایرن مونشن" که همیشه بهترین های فوتبال المان را در خود جمع می نماید، با عقد قرار داد و پرداخت معاش نجومی در مقایسه با "وردر بریمین"، وی را با خود به موثنش برد.

"اوتو" که در "بریمین" خود را به مثابه تک ستاره کلب فوتبال تثبیت نموده و هر آنچه دلش می خواست می توانست در آنجا انجام دهد، به گفته مردم در چپه و راسته از وی کسی چیزی نمی پرسید، خلاف تمام انتظارات و تبلیغاتی که در زمینه صورت گرفته بود، و با وجود آن که حین انتقال به "بایرن" چند بازیکن درجه یک دیگر نیز خریده بود، کارش به جایی نرسیده، قبل از آن که تیم را از تمام جامها محروم سازد، از طرف رؤسای "بایرن" اخراج گردید.

یکی دو روز قبل از آن اخراج، یک تن از خیر نگاران، ضمن یک مصاحبه از "اوتو" پرسید:

چرا نمی توانی کارت را در "بایرن" به مانند "بریمین" موقفانه انجام دهی؟ "اوتو" در پاسخ ضمن تذکر چند نکته که کلاً منوط به بروز اختلافات بین وی و اعضای تیم و رؤسای کلب می شد، گفت:

"کسی که با من قرار داد می بندد، باید بداند که با چه کسی آن قرار داد را امضاء می نماید"

خبرنگاران در کل به خصوص خبرنگاران هنری و ورزشی که برای عرضه بهتر رسانه های شان، در خبر سازی و خبر تراشی ید طولاً دارند، این جمله "اوتو" را با اندکی مرچ و مصالحه ضمیمه نموده به سراغ رئیس کلب "بایرن"،

"بکن باور" معروف رفته، ضمن پرسش های چندی، همان جمله "اوتو" را بر زبان آورده به گونه انتقاد آمیزی، افزودند که وی می گوید: "کسی که با من قرار داد می بندد، باید بداند که با چه کسی آن قرار داد را امضاء می نماید" "بکن باور" که هم در شهرت و هم در مقام ورزشی و هم در موقف اداری چندین مرتبه نسبت به "اوتو" جلو تر بود، در جواب خبرنگار گفت:

" کسی که با بایرن هم قرار داد عقد می کند، باید بداند که با کجا قرار داد امضاء نموده است"

*****

داستان درگیری کلب "بایرن" و ترینر اخراجی اش را می گذاریم و بر می گردیم به چگونگی ویراستاری در پورتال: خدمت تمام شما خوانندگان عزیز و همکاران گرامی باید به عرض برسانیم که تیم ویراستاران پورتال به فرادفرد همکاران قلمی ما همان احترامی را قایل هستیم که "اوتو" در "بريمن" از آن برخوردار بود، یعنی همه را به مثابه فوق ستاره های کارشان دانسته و این را موجب افتخار پورتال می دانیم، که از همکاری با ایشان برخوردار هستیم. ما با حرمت قایل شدن به فرد فرد آنها به نیکوئی می دانیم که با چه کسانی همکار هستیم و به چه میزان آنها را باید عزیز بدانیم. در عین زمان توقعی که از ایشان داریم آن است که آنها نیز بدانند که با کجا همکاری می نمایند. آنها نباید به مانند "اوتو" که در شهرک بندری "بريمن" فوق ستاره درخشانی را مانند بود و هر آنچه انجام می داد مورد تأیید و تکریم قرار می گرفت، مگر وقتی به بزرگشهر "بایرن مونشن" نقل مکان کرد به علاوه تیمی که می بایست آن را هدایت نماید و ۲۴ فوق ستاره دنیای فوتبال در آنجا انتظارش را می کشیدند آنهم کسانی که هیچ یک از آنها نه از لحاظ تکنیک و نه هم از لحاظ تکنیک فوتبال خود را کمتر از وی نمی دانست، تیمی از رؤسا و هیأت اداری که در انتظارش بود، همه مدال های طلایی دنیای فوتبال را در روک میز شان داشتند؛ پورتال "افغانستان آزاد-آزاد افغانستان" را تا سرحد سایبک هائی که چهار آدم با سواد در آنها پیدا نمی شود و زیر نام آزادی قلم و حقوق دموکراتیک اما در اصل فقر فرهنگی و این که نه چیزی راجع به ویراستاری شکلی مقالات می دانند و نه هم راجع به ویراستاری محتوایی آن، مروج غلط نویسی از لحاظ شکل و ترویج سیستماتیک بی فرهنگی به نام فرهنگ هستند، یکی دانسته از ما بخواهند، کاری به کار شان نداشته و مقالات شان را با همان ده ها غلطی به گفته "سعدی" در "لفظ و معنا" به چاپ برسانیم. خوانندگان نهایت عزیز،

من در آغاز این مختصر نوشتم که ویراستار باید متواضع و آماده آموختن باشد، مگر تواضع بدان معنا نیست که بر فهم درست خود خط بطلان کشیده، به دنبال نخود سیاهی روان شود، که کسانی زیر عنوان تحقیق و محقق از آنها می خواهند.

دوستانی که برای پورتال مطلب می فرستند- طرف صحبت آنهاست که می دانند و با احترام متقابل کارما را پیش می بریم نیستند- این را باید بدانند که در پورتال "افغانستان آزاد-آزاد افغانستان" مسأله ویراستاری به مثابه کار حرفه ئی پیش برده شده، گذشته از متصدیان پورتال که هریک در رشته خاصی می توانند هم در زمینه ویراستاری شکلی نظر دهند و هم از لحاظ محتوایی، همکاران دیگری نیز مددگار اند که هریک در مسلک خاص خودش، صاحب نظر بوده حرفی برای گفتن دارند، به صورت مثال، ویراستاران همکار عزیز پورتال آقایان "کبیر توخی" - نویسنده توانا صاحب ۵ جلد کتاب خاطرات زندان و چندین مجموعه شعری، به صد ها مقاله سیاسی و تاریخی، با بیش از نیم قرن سابقه فعالیت فرهنگی - سیاسی و دسترسی در خور ستایش در شعر منظوم و شعر نو- "احمد پوپل"- با نیم قرن سابقه فعالیت سیاسی، ادیب و شعر شناسی که به هزاران بیت از اشعار قدما و معاصران را در حافظه دارد- استاد "خالق داد پغمانی" - برخوردار از تحصیلات مسلکی در بخش ادبیات، طنز نویس شناخته شده بین همقطاران، با نیم قرن سابقه فعالیت

سیاسی- استاد "عزیز نعیمی"- نویسنده و دانشمند متعهد با بیش از ۴ دهه سابقه فعالیت سیاسی- و ده ها تن دیگر از همکارانی که اجازه ندادند تا نامی از آنها برده شود، به علاوه همکاران عزیزی که از زبانهای مختلف اروپائی و آسیائی ترجمه نموده با پورتال در روابط همکاری متقابل قرار دارند و از همه بالاتر به هزاران خواننده دلسوز پورتال که حتا نمی توانند یک خطای تایپی "ز" و "ر" را در نشرات پورتال تحمل نموده، در اسرع وقت با برخورد مسؤولانه و بسیار دقیق کاستی - نام مقاله و نویسنده اش، صفحه، بند و سطر- یک مقاله را نگاشته می خواهند تا آن اشتباه تصحیح شود، در کلیت خود یک تیم کاملی از ویراستاران را می سازند که به گواهی ۸ سال و ۸ ماه کار پورتال، هیچ سایتی به زبانهای دری و پشتو بین افغانها و ایرانیها، نمی تواند ادعای رقابت با آن را نماید.

تا جایی که مربوط به درست نویسی و شیوه سالم املائی دری-فارسی مطرح باشد خوشبختانه پورتال "افغانستان آزاد - آزاد افغانستان" با برخورداری از موجودیت شخصی به مانند استاد سخن آقای "معروفی"، نویسنده، شاعر، متبحر در علم عروض که به جرأت می توان گفت در جمع نویسندگان کونونی ما افغانها، کمتر کسی را می توان یافت که به مانند ایشان با "کلمه" و تصریف آن به مثابه مواد و مصالح اولی ساخت زبان و ترکیب آنها در ساختمان جمله یعنی نحو آشنائی داشته باشد، این امکان را به دست آورده تا با رهنمائی ایشان، سبک املائی خاصی را بر نوشته های منتشره در پورتال تطبیق نماید، که گذشته از صد ها همکار افغان، تمام همکاران ایرانی حتا سازمانها و احزابی که بیش از نیم قرن سابقه فعالیت مبارزاتی در تمام عرصه ها من جمله عرصه فرهنگی داشته اند، آن را پذیرفته در تطابق با آن کار شان را پیش ببرند.

خوانندگان نهایت عزیز،

همان طوری که اکثر همکارانی که از سالها بدین طرف با ما همکاری داشته اند، خود گفته و یا نوشته اند و به ما این حق را داده اند تا مقالات شان را از لحاظ شکل و محتوا ویراستاری نمائیم، ما نیز به خود این حق را می دهیم تا آنچه را در پورتال منتشر می گردد، بدون ویراستاری شکلی و محتوایی از منظر پورتال منتشر نسازیم. ما در طی این ۸ سال و ۸ ماه، در پای صد ها مقاله و مطلب ارسالی نظر اداره پورتال را درج نموده ایم، این که برخی ها از آن رنجیده و همکاری شان را با ما قطع نموده اند، حق دموکراتیک شان است، مگر آنچه در همان رابطه مسلم است هیچ یک از آنها آن موضعگیری ها را به مبارزه نطلبیده و بحثی را به راه نینداخته اند. نفس این مسأله نمایانگر آن است که آن یادداشت درست بوده حتا اگر باعث رنجش نویسنده و قطع همکاری اش با ما نیز شده باشد.

به همین اساس از تمام آن ذواتی که خواستار همکاری با ما هستند، صمیمانه تقاضا داریم تا قبل از این که مطالب شان را به آدرس پورتال بفرستند، یک بار لطف نموده نظری به کار پورتال انداخته، خود را با اصول و ضوابط املائی و انشائی حاکم بر آن آشنا بسازند. بعداً اگر خواستند تا با پورتال همکاری نمایند، بدون آن که از ما "حق مخصوص" بخواهند مطالب شان ارسال بدارند، چه برای ما به همان اندازه که از دست دادن همکاران قلمی ما دردناک است، پای گذاشتن روی ضوابط املائی و انشائی و خط سیاسی حاکم بر پورتال نیز دردناک بوده، به هیچ صورت نمی خواهیم مروج غلط نویسی و یا بی مبالائی در امر نشرات و بیان مواضع سیاسی و فرهنگی پورتال بگردیم.

خوانندگان نهایت عزیز،

مواضعی که در فوق بدان اشاره شد به هیچ صورت بدان معنا نیست که اگر فردی اعم از همکاران ما و یا هم طیفی بیرون از آن بخواهد با ما در مورد مسأله ای وارد بحث شود، ما از نشر مطالب ایشان خودداری نمائیم. بلکه عکس آن ما مطالب ایشان را نیز منتشر می سازیم مگر با در نظر داشت دو نکته:

۱- هرگاه مطلب بحث در مورد مسائل غیر املائی باشد، واضح است که ما شیوه املائی حاکم بر پورتال را حین ویراستاری بر آن تطبیق خواهیم نمود.

۲- هرگاه بحث در مورد مسائل ادبی و املائی باشد، ما این را وظیفه خود می دانیم تا ضمن آن که مطلب شان را بدون کمترین ویراستاری منتشر می سازیم، تمام آنچه را از نظر ما درست نیست، در کنار کلمه اشتباه، کلمه درستش را نگاشته با رنگ سرخ مشخص بسازیم تا خوانندگان ما متوجه باشند که ما غفلت نورزیده ایم بلکه به خاطر ادامه بحث اشتباهات را اصلاح نکرده، تنها مشخص ساخته ایم. یعنی همان کاری است که با نوشته نابغه بلاهت "هاشمیان" ویراستاران ما انجام دادند و عمق و پهنای کمسوادى وی را به نمایش گذاشتند.